

est terminus per se cognitionis quia est aliquid quod existere potest. Iam vero manifestum est 1° quod possibili puro ratio entis non competit eodem modo ac existenti; huic enim competit quatenus non tantum potest esse sed etiam actu est, h. e. quatenus habet id in quo ratio entis formaliter consistit: possibili autem puro competit ratio entis quia esse potest, h. e. ordinem habet seu non repugnantiam ad id in quo formaliter sita est ratio entis: eadem scilicet ratio entis utrique competit, sed alteri actu, alteri potentia, ideoque diverso modo: non ergo possibile purum dicitur univoce ens cum existente. Nec tamen dicitur aequivoce, quia eadem est ratio quae de utroque praedicatur: nam possibile ideo dicitur quia habere potest existentiam realem quam actu existens habet; unde existentia realis vel actu, vel potentia est in utroque ratio cur ens dicatur. Restat igitur ut possibile purum dicatur ens analogice analogia attributionis ad ens reale. Sane ratio entis ei tribuitur quatenus dicit ordinem ad statum existentiae, cui per se competit ratio entis, hoc enim ordine sublato, ratione cuius ipsa possibilitas locum habet, nullo modo possibile esse aut terminus esse cognitionis potest; ergo ratio entis tribuitur possibili analogice analogia attributionis ad ens reale. Scilicet quod potest esse licet actu modo nihil sit, dicitur in statu quoque possibilitatis quodammodo ens, quia potest habere existentiam, secus ac nihil vel impossibile. Quia vero quod est possibile, in ipso statu possibilitatis dicitur intrinsece h. e. ratione sui hunc ordinem ad existentiam realem, in quo ordine tota ratio possibilitatis consistit, et cum propter hunc ordinem ratio entis ei tribuatur; sequitur ipsum dici ens analogice per formam intrinsecam, sive per intrinsecam denominationem.

Dices id quod analogiam ad alterum habet debere esse aliquid in se et aliud ab illo; at possibile est illud idem quod reale est si producitur, et dum possibile est tantum, non est aliquid in se.

Respondeo quod analogia inter possibile et existens intercedit ratione diversi status secundum quem ratio entis

praedicatur de eodem. Licet autem possibile in se sit nihil, h. e. non existat, est tamen aliquid in ordine intelligibilitatis in quo iam est id quod existere potest; idque sufficit ut ens analogice dici possit.

THESIS XXII^a

I Distincta duplici possibilitate extrinseca et intrinseca, II ad intrinsecam quod spectat, ea neque ab actuali existentia rerum pendet, III nec ab humano intellectu, IV nec a divina potentia, V aut voluntate, VI sed ex ipsis rerum essentiis emergit.

DECLARATIO I. PARTIS. Extrinsece possibile dicitur quod esse potest propter virtutem causae potentis illud producere; intrinsece possibile quod in se ipso formaliter habet rationem possibilitatis, licet non habeat a se ipso. Ratio ergo extrinsecae possibilitatis est virtus causae: ratio intrinsecae possibilitatis est id quo aliquid formaliter constituitur possibile. Prima est relativa, altera absoluta, quia pro prima possibile spectetur secundum ordinem quem habet ad causam, pro altera spectatur secundum se ipsum. Quaeritur in quo consistat haec ratio intrinsecae possibilitatis. Quaeri etiam posset utrum reapse adsit haec ratio. Verum 1° id satis liquet ex eo quod de ipsis rebus absolute spectatis possibilitas praedicatur, unde constat eas esse in se ipsis formaliter possibles, 2° vero id magis patebit ex solutione prioris quaestionis.

DEMONSTRATIO II. PARTIS. Dicimus itaque primo possibilitatem intrinsecam rei non pendere ab eius actuali existentia, h. e. rationem cur aliquid sit in se possibile non eam esse quia aliquando existit. Etenim 1° id quod modo existit, antequam existeret in se ipso spectatum vel poterat esse, vel non poterat esse, si non poterat esse, neque existet modo; si poterat esse, iam erat in se possibile citra existentiam; atque adeo existentia actualis non est ratio possibilitatis rerum. Sane 2° rationatum nequit in eodem ordine esse ratio suae rationis vel inadaequatae, atqui in

ordine ontologico existentia est rationatum, possibilitas intrinseca est ratio licet inadaequata, ut enim existat requiritur quod possit esse; ergo.

DEMONSTRATIO III. PARTIS. Nec pendet ab humano intellectu, nimirum ratio cur aliquid sit in se possibile non est quia ut tale ab intellectu humano concipitur. Etenim vel hic conceptus est arbitrarius, vel secundum normam necessariam; si est arbitrarius, sequitur quod idem possit esse possibile et impossibile, quod enim ab uno concipitur possibile, ab alio concipi potest impossibile, et quod ab eodem concipitur modo possibile, potest deinde concipi impossibile et vicissim; unde obiectum manens idem esset possibile et impossibile. Si autem conceptus est secundum normam necessariam, cum norma necessaria intellectus sit ipsum obiectum, sive veritas obiecti manifesta, sequitur in ipso obiecto esse rationem cur concipiatur et iudicetur possibile, ideoque possibilitatem natura saltem praecedere cognitionem, atque ideo ab ea non pendere. Sane 2° intellectus aliquid sibi effingere potest quatenus ideas aliquas simul coniungens obiectum novum ex his sibi efformat, iam vero in hoc obiecto sibi effingendo supponit ideas illas esse inter se sociabiles, non hanc sociabilitatem ipse eis tribuit; in hac vero sociabilitate consistit intrinseca possibilitas eius obiecti, ergo possibilitas rei cogitatae non pendet ab intellectu.

DEMONSTRATIO IV. PARTIS. Nec pendet a divina potentia. Etenim 1° terminus activitatis cuiuscumque virtutis est actualis existentia rei, non eius possibilitas, quae per se non est aliquid reale nec producibile; possibilitas autem praesupponitur actioni, fit enim illud quod est possibile; ergo divina potentia prout efficiens est potest quidem esse ratio universalis cur aliquid existat, sed nequit esse ratio intrinsecae possibilitatis, quia haec non est terminus aliquis efficiendus, ad quem tantummodo potentia porrigitur.

2° In hac hypothesi tollitur conceptus divinae omnipotentiae. Dicitur enim Deus omnipotens quia potest omnia; at quaenam sunt haec omnia? nimirum quae potest Deus; Deus ergo est omnipotens quia potest ea quae potest. At

quaevis potentia potest ea quae potest. Non ergo amplius explicatur et concipi potest omnipotentia Dei. Item impossibile foret in hac hypothesi quod Deus non potest; hoc est aliquid esse non posse dicendum esset quia Deus illud non posset facere, ita ut ratio impossibilitatis alicuius rei esset impotentia virtutis divinae; id vero componi nequit cum infinitate divinae potentiae. S. Thom. I p. q. XXV. a. 3°.

DEMONSTRATIO V. PARTIS. Non pendet a divina voluntate libere scilicet agente et decernente aliquid ad extra. Id docuit Cartesius speciatim in responsionibus ad 6 obiectiones n. 6 et 8, et Epist. 6 in parte 2° Operum, ubi respondens ad obiectiones circa impossibilitatem vacui a se statutam ait: « Mihi non videtur de ulla re unquam esse dicendum ipsam a Deo fieri non posse, cum enim omnis ratio veri et boni ab eius omnipotentia dependeat, nequidem dicere ausim Deum facere non posse ut unam et duo non sint tria; sed tantum dico illum talem mentem mihi indidisse ut a me concipi non possit aggregatum ex uno et duobus quod non sint tria; atque talia implicare contradictionem in meo conceptu. » Qua portentosa sententia posita, sequitur illico nullam esse veritatem necessariam quia nulla est immutabilis, atque adeo nullam esse certitudinem, et intellectum nostrum qui naturaliter adhaeret firmissime veritati, quia iudicat oppositum in se impossibile, naturaliter et necessario errare et ideo factum esse naturaliter ad errorem. Itaque ea sententia admissa sponte fluit scepticismus, est ergo sententia absurda.

Sane si possibile et impossibile a divina voluntate pendent, Deus efficere poterit ut quod possibile est sit impossibile, et quod impossibile sit possibile, contradictoria autem impossibilia sunt, poterunt ergo contradictoria Deo volente esse possible, ideoque et ab ipso fieri, quo nihil absurdius: quid enim faceret faciendo contradictoria? profecto nihil: at qualis est effectio seu productio cuius terminus est nihil? Praeterea si possibilitas et impossibilitas a divina voluntate pendent, nulla nobis suppetit naturaliter ratio qua dignoscamus aliquid in se possibile vel impossibile; oporteret enim

nosse quid divina voluntas velit, et cum hic sit actus liber Deo, nequit a nobis cognosci nisi Dei ipsius revelatione quae naturaliter non suppetit.

DEMONSTRATIO VI. PARTIS. Possibile est aliqua essentia quae existere potest. Iam vero in ipsa essentia ratio est cur possit cum existentia copulari seu ad actum existentiae adduci. Etenim essentia omnis eo ipso quod est essentia potest existere: Cum dico: *essentia omnis*, excludo id quod reapse in ipso ordine obiectivo intelligentiae, sive essentiarum non est essentia aliqua licet concipi possit ad modum essentiae, ut si quid componatur ex notis se invicem negantibus: istae enim esse poterunt duae essentiae, sed non erit ex illis una nova essentia, quia totum esset nihil in ipso ordine essentiarum. Iam vero quod essentia omnis eo ipso quod est essentia possit existere manifestum est. Nam essentia omnis eo quod talis potest existere, si et omnis essentia existere potest, et non nisi essentiae potest competere existentia. Atqui certum est primum, quia ut aliquid possit existere (praeter causam sui si est producibile) non requiritur nisi ut si actu ponatur nulla contradictio, quod esset nihilum, ponatur: atqui qualibet essentia actu posita, non nihilum sed res ponitur. Certum est alterum, quia existentia non nisi alicuius essentiae esse potest; neque enim existit nisi aliqua essentia. Ergo in ipsa essentia cuiusque rei ratio est intrinseca suae possibilitatis. Quia vero essentia quaevis ex quibusdam notis coalescere concipitur, quibus simul in identitate subiecti positus nihil sequitur repugnans, h. e. non sequitur nihil; hinc intrinseca possibilitas dicitur sita in sociabilitate notarum, quae est reapse ipsa essentia intelligibilis.

Ergo cum omnis res sua constet essentia suisque notis, omnis res gaudet sua intrinseca possibilitate.

Hinc intelligitur cur intrinseca possibilitas sit prior existentia, cognitione nostra, exercitio divinae potentiae et divinae voluntatis ad extra; essentiae enim rerum ab his non pendent, imo ab his supponuntur.

Ergo possibilitas rerum est necessaria, immutabilis, ae-

terna, sicut dictum est de essentiis in Ontologia, quia ab ipsis essentiis necessario dimanat.

Ergo divina potentia est quidem adaequata ratio extrinsecae possibilitatis, non vero intrinsecae.

Ergo ex eo quod divina omnipotentia non possit facere impossibilia, non sequitur ipsam esse limitatam: impossibilitas enim est insociabilitas notarum ad essentiam aliquam constituendam; ideoque impossibile est nulla essentia, sive nihil; Deus ergo non potest facere nihil, quod quidem inter omnia non continetur.

THESIS XXIII^a

I Nihil est possibile nisi quod imitetur quodammodo essentiam entis infiniti, in qua quidquid esse potest eminenter continetur: II exemplar ergo virtuale et fundamentum omnium possibilium est essentia divina: et idcirco III possibilia quatenus virtualiter divina essentia continentur, divini intellectus cognitioni praesupponuntur.

DECLARATIO. Vidimus in thesi praecedente gaudere res intrinseca possibilitate, et idcirco esse *per se* possibles. Quaeritur modo utrum sint quoque *a se* possibles, an *ab alio*. Cui quaestioni respondemus hac thesi statuentes possibilitatem rerum dimanare ab essentia divina.

DEMONSTRATIO I. PARTIS. Ex Th. IX, X, XI constat unicum esse ens infinitum, atque in sua plenitudine essendi omnem perfectionem possibilem virtualiter, eminenter continere: constat quamlibet essentiam quae praeter ipsum existat vel existere possit, certo gradu finito perfectionis contineri: constat positus una cum ente infinito entibus finitis, licet numerus perfectionum crescat, valorem perfectionis non augeri: ergo quaevis perfectio possibilis finita, h. e. quodvis possibile debet esse imitatio seu participatio quaedam perfectionis infinitae. Ratio est quia secus ens infinitum non contineret eminenter omnes perfectiones, atque ex positione perfectionis finitae cresceret valor perfectionis. Porro imita-

tionem hanc neque secundum speciem, neque secundum genus, sed analogam tantummodo esse posse ex Th. X pariter constat.

DEMONSTRATIO II. PARTIS. Cum quaevis essentia finita imitetur quodammodo essentiam infinitam, liquet divinam essentiam habere rationem exemplaris pro essentiis finitis. Verum distinguendum est duplex exemplar, radicale scilicet et formale. Formale est id in quo exemplatum sive ectypus secundum suam formam reperitur: radicale sive virtuale in quo exemplatum non formaliter sed eminentiori modo et virtualiter continetur, ex quo tamen intellectus determinari potest ad exemplatum distincte secundum suam formam concipiendum. Iam vero essentia divina per se spectata nequit esse exemplum formale, quia non continet formaliter res possibles, neque enim formaliter est homo, lapis, bos, etc. ergo restat ut sit exemplar radicale seu virtuale. Et sane, divina essentia eminenter continet perfectiones omnes possibles sive perfectionem obtinet quae aequivalet omnibus possibilibus perfectionibus; atque determinare potest intellectum suum ad eas omnes perfectiones distincte concipiendas, ut ex dictis de divina scientia liquet (Th. XIX), et declarabitur rursus thesi sequente. Ergo.

Fundamentum possibilitium dicimus id quod est ratio ultima cur sint intrinsece possible; atqui talis est essentia divina. Nam 1° essentia quaevis finita nequit esse nisi quatenus imitatur essentiam infinitam; continet igitur in suo conceptu dependentiam ab essentia infinita: dependentia vero imitantis ab imitabili eo quoque redit ut eatenus imitans esse possit quatenus imitabile existit, ideoque imitabile sit ratio cur imitans sit vel esse possit. 2° Essentia infinita ratione sui primatus debet esse ultima ratio rerum in quocumque ordine reperiantur, atque adeo non solum in ordine existentiae sed etiam essentiae; scilicet nihil praeter Deum potest esse a se: ergo. Hanc vero rationem ultimam extrinsecam esse ipsis possibilibus liquet, quia divina essentia non est ipsa possible formaliter spectata.

DEMONSTRATIO. III. PARTIS. Possibilia contenta virtualiter

in divina essentia sunt ipsa divina essentia simul cum necessitate, qua gaudet, imitabilitatis per eos modos quos distincte percipiat intellectus divinus ab eadem essentia determinatus; atqui divina essentia tanquam obiectum praesupponitur divinae cognitioni, et ideo etiam ea necessitas quae cum divina essentia, prout talis est, necessario connexa est, imo identica: ergo possible prout continentur virtualiter in divina essentia praesupponuntur cognitioni divini intellectus.

THESIS XXIV^a

I Divinus autem intellectus essentiam divinam comprehendens eamque cognoscens multipliciter imitabilem, concipit necessario multiplices terminos huius imitabilitatis sive possible, II distincte et proprie; III eaque per hanc cognitionem constituuntur formaliter in ordine ideali.

DEMONSTRATIO I. PARTIS. Sane divinus intellectus, ut ait S. Thom. (I p. q. XV. a. 2°) essentiam suam comprehendens, cognoscit eam secundum omnes modos, quibus cognoscibilis est, est autem cognoscibilis non solum ut est in se ipsa, sed ut est imitabilis per creaturas; igitur divinus intellectus essentiam suam comprehendens cognoscit etiam eius multiplicem imitabilitatem, atque adeo terminos huius imitabilitatis sine quibus illa cognosci nequit. Quod tantumdem est ac dicere: divina essentia quae continet eminenter perfectiones omnes rerum, existens obiectum divini intellectus ipsum veluti determinat ad concipiendas essentias rerum quae in eadem essentia virtualiter continentur, quia intellectus divinus cognoscit quidquid per suam essentiam tanquam speciem intelligibilem cognoscere potest.

Scilicet quemadmodum intellectus noster ex cognita re singulari determinatur ad concipienda universalis, quae in ea virtualiter continentur, ita concipere possumus divinum intellectum ex cognita sua essentia determinari ad concipienda possible. Qua in re advertendum est, quod licet di-

vinus intellectus hos multiplices modos, sive possible, videat in divina essentia quia ab ea determinatur, non videt tamen ea esse in divina essentia, sive esse modos divinae essentiae; haec enim cum nullatenus sit formaliter aliquis ex his modis, nequit ut talis videri ab intellectu. Possibilia itaque videntur esse praeter divinam essentiam, licet in divina essentia videantur.

Cognoscit autem necessario possible, quia necessario cognoscit et comprehendit essentiam suam: comprehendens vero essentiam suam, cognoscit omnes modos suae imitabilitatis qui sunt ipsa possible; ergo necessario cognoscit possible.

DEMONSTRATIO II. PARTIS. Possible singula sunt a singulis distincta et propria constant essentia; cognitio vero Dei debet esse perfectissima suique obiecti comprehensiva: ergo non confuse et generice, sed distincte et proprie omnia possible cognoscit.

DEMONSTRATIO III. PARTIS. Esse formaliter in ordine ideali est esse secundum propriam formam obiectum intellectus; iam vero non supposita divina cognitione, possible existunt tantum virtualiter et fundamentaliter in essentia Dei, ideoque nondum distincta sunt, nec propriam formam singula habent, nec proinde obiectum sunt proxime cognoscibile; accedente vero cognitione divina explicantur veluti e divina natura singula determinata suisque notis distincta propriamque formam gerentia; atque ita evadunt secundum propriam formam obiectum intellectus; quod obiectum concipitur esse aliud a divina essentia. Ergo possible constituentur formaliter in ordine ideali per divinam cognitionem.

Corollaria. 1^m Ergo possible formalem intelligibilitatem suam nanciscuntur ab essentia Dei prout intellectus obiectum est.

2^m Ergo seclusa divina cognitione nihil est *formaliter* possibile, h. e. secundum propriam formam, distinctum a ceteris.

3^m Ergo aeternitas positiva possible eo redit ut habeant esse in intellectu aeterno quin aliquid sint extra Deum.

4^m Ergo Deus cognoscens intuitive et comprehensive possible cognoscit etiam eorum similitudinem vel dissimilitudinem, atque adeo cognoscit in ipsis genera et species non quidem abstractivae sed intuitive.

THESIS XXV^a

I Divina cognitio possible ut terminus est cognitionis reflexae habet rationem ideae, quae una est in se, multiplex vero propter diversos respectus quos ad eam possible habent: II atque sub hac ratione est principium remotum extrinsecae possibilitatis rerum, quae proxime ab omnipotenti voluntate veluti a prima et universalissima causa dependet.

DEMONSTRATIO I. PARTIS. Idea sive exemplar definitur *forma rei in intellectu existens quam effectus imitatur ex intentione agentis* (O. C. III de Causa exemplari).

In Deo ideam rerum esse liquet ex eo quod sit Deus agens intelligens cui proprium est determinare sibi finem et speciem effectus producendi, quod sine idea praesistente in mente fieri nequit. Hinc etiam liquet ideas rerum debere esse aliquid in ipso Deo; nam Deus nequit operari contemplans aliquid extra se ipsum. Sed quaestio est: quid sit illud quod in Deo rationem ideae habet. Quod ut determinetur statuendum est in primis quid requiratur ad rationem ideae. Itaque iuxta Valentiam (comm. in S. Thom. I. p. q. V. 1° puncto) quatuor requiruntur conditiones ad constituendam rationem ideae: 1° ut sit forma non intrinseca sed extrinseca rei, quia res debet fieri ad eius similitudinem; similitudo vero est inter distincta: 2° ut sit quiddam immutabile aeternum, eo quod intrinseca Deo est: 3° ut sit principium cognitionis rei non qualecumque sed obiectivum, in quo scilicet *cognito* res cognoscatur, quod proinde debet et ipsum cognosci; ratio est quia respiciendo ad ideam res efficitur ei similis, oportet ergo ut ideam cognoscendo cognosci quoque possit id quod ei simile est; ideoque quod idea sit principium obiectivum cognitionis rei: 4° ut sit etiam princi-

pium operationis per modum exemplaris, quandoquidem ad eius similitudinem res debet effici.

Quibus statutis videamus quatenam sint doctorum sententiae. Aliqui enim arbitrantur ideam esse essentiam Dei ut est intellecta, ita Thomas I p. q. XV. a. 2° et quaest. disp. de verit. quaest. 3.^a art. 2.º Ruiz de Scientia Dei, disput. 82. Alii contendunt ipsam cognitionem divinam habere rationem ideae, sed hi rursus dividuntur; nam cum in divina cognitione distinguant conceptum formalem qui est ipsa cognitio ut est actus vitalis rem repraesentans, et conceptum obiectivum qui est ipsa res cognita, quidam ponunt rationem ideae in conceptu formali, ut Suarez metaph. disp. 25. sect. I. Vasquez in I partem, disp. 72; quidam autem in conceptu obiectivo, quatenus putant ipsas res factibiles prout obiective sunt in mente divina habere rationem ideae; atque adeo idem in ordine ideali existens esse ideam respectu sui ipsius in ordine reali: ita Scotus in 1^m distinct. 35. quaest. I, et Durandus in 1^m distinct. 36. q. 3.

Tandem quidam tum essentiam, tum cognitionem formalem putant habere posse rationem ideae, ut Valentia loco cit. et Derckennis de Deo disp. 8. cap. 8.

Ut ergo aliquid dicamus, et has sententias forte componamus, advertimus 1° videri nobis iure eam sententiam Doctoribus non probari quae constituit ideam solummodo in conceptu obiectivo; nam res quae facienda est, si per se spectetur, est aliquid finitum, aliud a Deo; Deus autem nequit habere tanquam exemplar suae operationis aliquid quod non sit ipse Deus. 2° Probabilius videri solam essentiam ut intellectam non esse satis ad ideam constituendam, nam idea debet repraesentare formaliter h. e. distincte et proprie res faciendas; at essentia eas formaliter non continet, nec intellectus potest in ea videre quod non est: unde essentia etiam existens obiectum intellectus non repraesentat in se formaliter res faciendas, ideoque videtur deficere a ratione ideae (Th. praeced. I p.). 3° Cognitionem prout est conceptus formalis, exprimere et repraesentare res omnes: verum haec repraesentatio intelligi nequit nisi una concipiatur etiam

terminus ad quem refertur. Ideoque si id voluit dicere Scotus cum dixit ideas esse ipsas creaturas prout habent esse obiectivum in divina cognitione, h. e. ipsam cognitionem immanentem Dei esse ideam quatenus res intelligit et repraesentat, nonnisi ratione loquendi tenus ab aliis discrepat. Imo nec sententia S. Thomae videtur ab hac diversa. Ipse enim (I p. q. XV. a. 2° ad 2^m) ait: « Deus non solum intelligit multa per essentiam suam, sed etiam intelligit se intelligere multa per essentiam suam: sed hoc est esse plures ideas in intellectu eius. » Et quaest. disp. de verit. q. III. a. 2° ad 4.^m « Prima forma ad quam omnia reducuntur est essentia divina secundum se considerata, ex cuius consideratione divinus intellectus advenit, ut ita dicam, diversos modos imitationis ipsius, in quibus pluralitas idearum consistit. » Ergo S. Thomas ad rationem ideae constituendam requirit intellectum divinum cogitantem multa, h. e. multiplices modos imitabilitatis essentiae divinae, sive possibilium, atque requirit hanc divinam cognitionem reflexe cognosci, ideoque ideam proprie constituit in ipsa cognitione possibilium: et eatenus videtur dicere essentiam ut intellectam esse ideam, quatenus essentia virtualiter continens possibilium ratio est cur intellectus eam intelligens concipiat formaliter possibilium.

Quapropter dicendum videtur cognitionem Dei quatenus in se exprimit omnia possibilium habere rationem ideae. Ad dimus autem: ut est terminus cognitionis reflexae, quod diserte indicavit S. Thomas per ea verba: intelligit se intelligere multa. Ratio est, quia idea est id quod artifex contemplatur; debet ergo ea cognitio habere rationem cogniti; cognitio autem cognitionis est cognitio reflexa, ideoque cognitio cognita est terminus cognitionis reflexae (O. C. III de Causa exemplari n. VI). Iam vero cognitioni possibilium ita spectatae conveniunt omnes conditiones ideae, quas supra enumeravimus, ut conferenti liquet; ergo.

Docent cum S. Thoma ceteri plures esse ideas in mente divina. Verum cum idea sit cognitio Dei eaque sit una et simplicissima et nonnisi virtualiter multiplex, ideae eatenus in Deo plures esse possunt quatenus una cognitio aequivalet